

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rintamaveteraanien kuntoutuksesta annettua lakia niin, että ulkomailla vakinaisesti asuvien rintamaveteraanien kuntouttaminen olisi mahdollista myös heidän asuinmaassaan.

Valtiokonttori vahvistaisi ulkomailla annettavasta kuntoutuksesta valtion varoista suoritettavien korvausten määrät ja perusteet

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1999 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) piirissä on tällä hetkellä noin 146 000 veteraania. Heistä asuu vakinaisesti ulkomailla noin 4 700. Pääosa ulkomailla asuvista, noin 3 000, asuu Ruotsissa. Yhdysvalloissa asuu noin 400 veteraania ja Kanadassa ja Australiassa yhteensä noin 900 veteraania. Edellä mainittuihin lukuihin eivät sisälly ulkomailla asuvat sotainvalidit, joita on noin 650.

Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 3 §:n 1 momentin mukaan rintamaveteraanit, joilla ei ole kotikuntaa Suomessa, eli ulkomailla vakinaisesti asuvat veteraanit, hyväksyy kuntoutukseen Valtiokonttori. Kansaneläkelaitos maksaa ulkomailta Suomeen tulevien veteraanien matkakustannukset suoraan veteraanille, ja Valtiokonttori korvaa ne kokonaisuudessaan Kansaneläkelaitokselle rintamaveteraanien kuntoutukseen osoitetusta määrärahasta.

Rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaista kuntoutusta voivat lain 4 §:n perusteella antaa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettut palvelujen tuottajat ja 3 momentissa tarkoitettut itsenäiset ammatinharjoittajat, terveyskeskukset, erikois-

sairaanhoitolaissa (1062/1989) tarkoitettut sairaalat ja siitä erillään olevat sairaanhoidon toimintayksiköt sekä Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista annetussa laissa (1064/1989) tarkoitettut toimintayksiköt.

Valtiokonttori kilpailuttaa kuntoutuslaitokset ja hyväksyy terveyskeskuksia lukuun ottamatta kuntoutuspalvelujen tuottajat. Valtiokonttori myös vahvistaa rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 7 §:n 2 momentin perusteella muille laitospalvelusta antaville toimintayksiköille kuin terveyskeskuksille valtion varoista kunnan suoritettavien korvausten määrät ja perusteet.

Vuonna 1997 ulkomailla vakinaisesti asuville rintamaveteraaneille annettiin suomalaisiin kuntoutuslaitoksiin lähes 500 kuntoutusmaksusitoumusta.

Rintamaveteraanien keski-ikä on jo yli 78 vuotta. Heillä on myös usein samanaikaisesti monia sairauksia. Näistä yleistä veteraaneille tuottaa usein suuria vaikeuksia lähteä kuntoutukseen Suomeen. Ongelma korostuu erityisesti Australiassa ja Pohjois-Amerikassa asuvien veteraanien kohdalla. Käytännössä on todettu, että yhä useammat tarvitsevat heikon terveydentilansa vuoksi matkalle myös saattajan, joka lisää huomattavasti matkakustannuksia. Matkakustannukset muodostuvat näissä tapauksissa usein suurem-

miksi kuin kuntoutuskustannukset.

Tämän vuoksi rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan ulkomailla vakinaisesti asuvan rintamaveteraanin kuntoutus voitaisiin järjestää myös kuntoutettavan asuinmaassa sijaitsevassa kuntoutusyksikössä. Kuntoutuspalvelun hankkimisesta ja järjestämisestä näissä tapauksissa päättäisi Valtiokonttori. Lisäksi lain 7 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka perusteella Valtiokonttori voisi vahvistaa myös ulkomailla annettavan kuntoutuksen osalta valtion varoista suoritettavien korvausten määrät ja perusteet.

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotettujen muutosten pääasiallisena tavoitteena on helpottaa ulkomailla vakinaisesti asuvien rintamaveteraanien hakeutumista kuntoutukseen sitä kautta, että heidän ei tarvitse matkustaa kuntoutuksen vuoksi Suomeen. Muutosten voidaan odottaa lisäävän jossain määrin ulkomailla asuvien veteraanien kuntoutushalukkuutta ja edistävän tätä kautta heidän toimintakykynsä säilyttämistä ja parantamista.

Esityksen kokonaistaloudellisten vaikutusten arvioidaan jäävän vähäisiksi. Muutokset toteutettaisiin rintamaveteraanien kuntoutuksen valtion talousarviossa varatun määrärahan puitteissa. Veteraanien kuntouttaminen heidän asuinmaissaan vähentää merkittävästi

matkakustannuksia. Toisaalta kuntoutuskustannukset muodostuvat joissakin maissa korkeammiksi kuin Suomessa. Australiassa, Yhdysvalloissa ja Kanadassa valtion sisäiset matkat voivat näiden maiden laajuuden vuoksi muodostua osalle veteraaneista melko pitkiksi. Näissäkin tapauksissa matkakustannukset jäävät kuitenkin pienemmiksi, kuin jos kuntoutettava matkustaisi Suomeen. Ruotsin osalta kustannukset vastaisivat kokonaisuutena katsoen Suomessa annettavan kuntoutuksen kustannuksia. Yhdysvalloista saatujen tietojen mukaan kuntoutuskustannukset matkakustannuksia lukuun ottamatta olisivat siellä noin kolme kertaa kalliimmat kuin Suomessa. Lisäkustannuksia aiheutuu jonkin verran siitä, että Valtiokonttori joutuu ennen kuntoutusyksiköiden valitsemista tarkastamaan kuntoutusta tarjoavat yksiköt.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä Valtiokonttorin kanssa.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rintamaveteraanien kuntoutuksesta 23 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1184/1988) 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1227/1993, uusi 2 momentti ja 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1040/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

4 §

Palvelujen tuottajat

Kuntoutusta voi antaa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu palvelujen tuottaja ja 3 momentissa tarkoitettu itsenäinen ammatinharjoittaja, terveyskeskus, erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) tarkoitettu sairaala ja siitä erillään oleva sairaanhoidon toimintayksikkö sekä Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista annetussa laissa (1064/1989) tarkoitettu toimintayksikkö.

Ulkomailla vakinaisesti asuvan rintamaveteraanin kuntoutus voidaan järjestää myös kuntoutettavan asuinmaassa sijaitsevassa kuntoutusyksikössä. Suomen ulkopuolella

annettavan kuntoutuspalvelun hankkimisesta ja järjestämisestä päättää Valtiokonttori.

7 §

Korvausten perusteet

Valtiokonttori vahvistaa Suomen ulkopuolella annettavasta kuntoutuksesta valtion varoista suoritettavien korvausten määrät ja perusteet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Laki

rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain 4 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään rintamaveteraanien kuntoutuksesta 23 päivänä joulukuuta 1988 annetun lain (1184/1988) 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1227/1993, uusi 2 momentti ja 7 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1040/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Palvelujen tuottajat

Kuntoutusta voi antaa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/90) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu palvelujen tuottaja ja 3 momentissa tarkoitettu itsenäinen ammatinharjoittaja, terveyskeskus, erikoissairaanhoitolaissa (1062/89) tarkoitettu sairaala ja siitä erillään oleva sairaanhoidon toimintayksikkö sekä Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista annetussa laissa (1064/89) tarkoitettu toimintayksikkö.

7 §

Korvausten perusteet

Kunnalle korvataan terveyskeskuksessa järjestetystä kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset keskimääräisten kustannusten mukaisesti noudattaen soveltuvin osin, mitä kansanterveyslain 25 §:ssä on säädetty. Kunnan terveyskeskukselle suoritettavaa korvausta laskettaessa ei kustannuksista vähennetä palvelujen käyttäjiltä perittäviä yleisiä maksuja eikä korvauksia.

Tapaturmavirasto vahvistaa muille laitostuntoutusta antaville toimintayksiköille kuin terveyskeskuksille valtion varoista kun-

Ehdotus

4 §

Palvelujen tuottajat

Kuntoutusta voi antaa yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu palvelujen tuottaja ja 3 momentissa tarkoitettu itsenäinen ammatinharjoittaja, terveyskeskus, erikoissairaanhoitolaissa (1062/1989) tarkoitettu sairaala ja siitä erillään oleva sairaanhoidon toimintayksikkö sekä Helsingin yliopistollisesta keskussairaalaista annetussa laissa (1064/1989) tarkoitettu toimintayksikkö.

Ulkomailla vakinaisesti asuvan rintamaveteraanin kuntoutus voidaan järjestää myös kuntoutettavan asuinmaassa sijaitsevassa kuntoutusyksikössä. Suomen ulkopuolella annettavan kuntoutuspalvelun hankkimisesta ja järjestämisestä päättää Valtiokonttori.

7 §

Korvausten perusteet

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nan suoritettavien korvausten määrät ja perusteet.

Valtiokonttori vahvistaa Suomen ulkopuolella annettavasta kuntoutuksesta valtion varoista suoritettavien korvausten määrät ja perusteet.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta*

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
